

Se nasprot Gvidon napravi,
De spodobno jih pozdravi
In prijazno spremi v grad,
Clo do mestnih pride vrat.
Ljudstva skup veliko steče,
Poslušaje kaj poreče
Ta al uni idši v dvor,
To izusti Černomor:

Vlada nas je sem poslala,
Ter nam strogo ukazala,
Čuvati — pomoz Bog! —
Mesto tvoje vsih nadlog.
Varovali bomo živo,
Vsaki dan nepremeljivo,
Iz uterjenih ograd
Krasno mesto zlih napad.
Nam odperle morske duri
Bodo zmir se v isti uri,
Kakor dnes tak sledni dan
Bomo kraju zvesti bran.
Zdaj se moramo ločiti,
V nam prijazno morje iti,
Zemlje zrak nas tare zlo. —
To izrekši zgeinejo.

Veter jako v morju piha,
Jadra barke kviško viha,
Ta po vodi speši tak,
Tice kot peruta v zrak;
Ob otoku stermim plava,
V luko krasno namerjava,
Top na gradu zadoni,
Barka k bregu prihití.
Stare vade knez ne zabi,
Vse mornarje v grad povabi,
Jih gostuje kakor gré,
Sam k obedu z njimi jé.
Bivši gostba dokončana
Knez poprašá kapitana,
Kak, od kod, in kam gredó,

Al jim je po volji šlo?
On odgovor sliši ta-le:
Skusbe naše niso male,
Plavali smo mnogo let,
Prehodili ves ta svet
Smo zlato in jeklovino,
Vsake sorte dragotino,
Tu v prospeh kupili čist,
Tam prodali vse v korist.
Zdaj je ladja napeljana
V carstvo slavniga Saltana,
De se skusi, kako nam
Stekla bo namemba tam“.

Knez na to: Koristna cesta
Pelji vas iz tega mesta
V kraje, kjer Saltan je car
Glasoviti gospodar;
Mu recite te besede:
„De po volji vse mu grede,
To želi mu knez Gvidon,
Ki mu pošlje svoj poklon“.

Se podajo v ladjo gosti,
In Gvidon ne čaka dosti,
Gre na breg ob morju sam,
Na valovje gleda tam.
Koj zamaja se širjava,
Na poveršji vmah priplava
Blizo brega naš labud,
Gleda pazno kneza tud.
„O labud, ponosna slika,
Reče knez, me iti mika,
Gledati očetov dom,
Mi pomagaj, prosil bom!“

Vmig labud perute dvigne,
Z njim ob vodi trikrat švigne,
Zlo valovje zašumi,
Ter Gvidona oškropí.
Hipno dana je premena,
In rumeniga seršena,

Ki za ladjo puhne jak,
Čujemo brenčati v zrak.
Vjame ladjo, si poiše
Kot primerne njemu hiše,
Tak se pelje v špranjo skrit
Urno dalej potnik zvit.

Veter puha, buta, ruha,
Dalej, dalej barka smuka,
Vrenje vod planjava je,
Trese skor obrežje se.
Mimo ostrova Bujana
V carstvo slavniga Saltana
Speši barka, v luki zdaj
Se porine v mirni kraj.
Imenitnih tujcev dosti
Car Saltan povabi v gosti,
Z njim letí v poslopja dom
Nepovabljen vratolom.
Pervi tam gospodje zbrani
Krog Saltana so v dvorani,
Ves je zlat, prav sreče gerb,
Lice pak očita skerb.

Sestri dve, in zvito tiha
Pusta baba Babariha
Pazijo, kot so, z očmi
Štirmi željno ga vse tri.
Car pomenka ne odlašá,
Koj prijazno goste praša:
Nu, prijatli, kako je,
Iz dežele ktere ste?
Tode prej ko govori se,
Je dostojno, tak mi zdi se,
Vrinuti želodcu saj
Tečniga opravka kaj.
To natez bo truplu dalo,
Iz pokritja misli gnalo,
Lilo scer medico v glas,
In veselje na obraz. — —

(Dal. prih.)

Dopisi.

Iz Trsta. (Tabor pri Trstu.) O tej zadevi piše „Primorec“ to-le: 25. aprila so se sešli najveljavniši možje iz tržaške okolice ter so soglasno sklenili, da se ima tabor napraviti 20. junija pri Frnetiču mej Opčino in Sežano. Obravnati se imajo na tem taboru sledeče reči: 1. Naj se vse slovenske dežele zedinijo v eno kronovino z eno politiško deželno upravo in enim deželnim zborom; 2. naj se v vse šole in urade na Slovenskem vpelje slovenski jezik in naj se v Ljubljani napravi juridična akademija; 3. naj se tržaški mestni ustav tako preuredí, da bo pravičen Slovencem in Lahom; 4. naj se v tržaški okolici napravijo tri slovenske glavne šole in šola za kmetijstvo; 5. naj se župani v tržaški okolici vsake tri leta na novo volijo, in naj se njih uradno okrožje razširi; 6. naj se računi in proračuni za mesto Trst in okolico tako delajo, da se bo videlo, koliko dohodkov in stroškov ima Trst in koliko okolica; 7. naj se vžitnina v okolici pobira tako, kakor postava veleva za kmečke občine, med ktere spada tržaška okolica po postavi; 8. naj se železnica čez Predel kakor hitro mogoče dodela; 9. naj se poljski čuvaji v tržaški okolici zopet postavijo. — Isti list naznanja, da v dvorani mestne čitalnice je bil 6. dan t. m. glavni zbor mladega „Sokola“, pri katerem so se pretresovala društvena pravila in volil odbor. Zbora se je udeleževalo 65 ugov. Izvoljeni so bili: France Andrej Pleše,

Matija Žvanut, Ignacij Doksat, Ivan Franjo Kovšca, Ivan Zor, Matevž Šepf, Ferko Krsnik, Niko Trifič in Ivan Valenčič. Po volitvi odbora nagovoril je odbornik gosp. I. Kovšca zbrane Sokole; v nagovoru je med drugim rekel: Pozor, mladi Sokol! Čuvaj! Ne daj se nenadoma napasti! Ti imaš orožje svojega čistega, poštenega imena v roki: imaš uma svitli meč, stojiš pod varstvom zakona, ako pravo postavno korakaš na široki poti pravice. Evo ti tvoje orožje, to rabi in nikdo, najljutiji tvoj sovražnik ne, te ne bo prekanil, te ne bo premagal, ter podjarmil, uničil. Priporočam toraj tebi, mladi Sokol, modrost, pošteno možko obnašanje, mirnost povsod!

Ormuž 14. maja. — Narodna čitalnica se je tukaj 9. dne t. m. pri gosp. Štegar-u odprla. V odbor so izvoljeni gg: dr. Petovar za ravnatelja, dr. Magdič za podravnatelja, Gruškovnjak za tajnika, Simonič za blagajnika, Goričan, Hanželič, Štegar, Zidarič, Hrzenjak in Kotnik.

Na Kalcu 15. maja. — Po prvem naznanilu so se še pridružili ti-le gospodje kot odborniki tabora: Dubrovac Vinko, duhovnik v Kastavskem; Gärtner Jože, trgovec v Bistrici; Jelovšek Tone, trgovec v Bistrici; Jelusič E., duhovnik v Kastavskem; Knafelc M., podžupan v Knežaku; Koren Matija, deželni poslanec v Planini; Križaj Tone, c. k. poštar v Šenpetru; Marek Ivan, duhovnik v Kastavskem; Lavrič Jurij, trgovec na Rakeku; Premuda J., duhovnik v Kastavskem; Tanc J.,

duhovnik v Kastavskem in Tavčar Luka, posestnik v Ljubljani. V imenu odbornikov izrekamo srčno hvalo vsem narodnjakom, ki so se zbrali v tako lepem številu na tukajšnjem taboru, ter sebe in ves slovenski narod s tem počastili. Slava bodi vsem Slovencem, Primorcem, Čehom, Srbom in Hrvatom, ki so nas obiskali, nam dopisali in se nas iz daljnih krajev spomnili v telegramih!

Iz Zagorja 16. maja. — Tabor na Kalcu je bil posebno zaradi tega zanimiv, ker ni bilo videti na njem nobenega nasprotnika, k večem par nemškutarčkov „minorum gentium“, ki pa nikomur ne škodujejo. Ker pa so se švabski časniki napenjali, zniževati število taboritov, podali smo se preteklo sredo na taborišče in smo na tanko prostor zmerili, kjer je ljudstvo stalo. Oder ima 3^o2' štirjaške mere, poteptane trave je 36 sežnjev po dolzem, 25 sežnjev po širocem, kar znese skupaj 900 sežnjev. Ako računamo na seženj le po 10 ljudi, jih je vže taborovalo 9000, brezi onih nad 1500, ki so se med taborovanjem na bližnjih dveh dvoriščih, ki merita nad 2 orala, pri 36 krčmah kratkočasili. Po našem prevdanku pa jih je stalo blizo odra do 24 na sežnju zemljišča, ker so se eden družega ko sardele tiščali. Švabskim dopisunom je prosto, prepričati se vsega tega, saj trava bo še dlje potlačena. Le pridite; hočemo vam dokazati!

Iz Črnič meseca mal. travna. — Imeli bomo 30. dan t. m. v naši čitalnici slovesno besedo, pri kateri bode tudi godba igrala. Začela se bode ob 4. uri popoldne, in končala s „tombolo“. Vljudno vabi vse domorodce in ude bližnjih čitalnic k tej veselici

odbor.

Iz Šmarja pod Ljubljano. (O zavarovalnici zoper ogenj.) Čujem mnogo pogovorov zastran domače zavarovalnice zoper ogenj. V taboru se bode predlagalo, da bi imeli Slovenci svojo zavarovalnico v Ljubljani. To bi bil velik korak na bolje, ker pri graški asekuraciji plačujemo 44.000 gold. za uradnike; ali pogorimo ali ne, naš denar v tujo deželo roma. Jaz se pa drznem še ožji načrt narediti in ga v prid domovini razglasiti in sicer ta-le: „Naj gospodje dekani in župniki dokažejo ljudem, kolikošen prid bi imeli, ako bi vsaka fara sebe zavarovala. Naj kak zaupen mož denar, ki je namenjen graški zavarovalnici, od ljudi pobere in ga naloži pri pomočni obrtnijski družbi. Ta družba plačuje več obresti kakor hranilnica, in narodu slovenskemu pomaga v obrtnijskih zadevah. Vzemimo na primer le našo Šmarsko faro, ki že pet let ni škode ognja trpela, mi pa zmirom enako plačujemo, in naš krvav denar v Gradec pošiljamo, pa nam sold dobička ne prinese.*) Ako bi mi 10 let denar obrtnijski družbi dajali na posodo, bi imeli vsako leto obresti od kapitala. Po Božji previdnosti in našem prizadevanji bi v malo letih narastel kapital na več tisoč goldinarjev. To se pa že tako ume, da bi potem vsak skrbno na ogenj pazil in nobeden bi si ne upal sam zažgati. Ako bi kateri sam zažgal, ne bi dobil plačila, ampak kazen, ker imeli bi ga v sredini. Naredili bi postavo tako veljavno: Pri tisti hiši, kjer bi gorelo, in bi zažgano bilo s tobakom ali s klinčki, se ne sme več plačati kakor polovico od omenjenega kapitala. — Naj se častita duhovščina posvetuje z domačimi odbori. Slovenci za-

*) To je res, da graška družba je dražja kot vsaka druga, in da deželna asekuracija bi bila tedaj najcenejša, ko bi se dalo zavarovanje tako vpeljati, da bi vsak hišni gospodar se moral asekurirati. Vsaka fara za-se, to ne more biti; kdo bo povrnil, ako ogenj napravi na tavžente škode? Pomočno društvo, velike hvale vredno, prejmlje le denar na obresti, in ne povračuje pogorcem škode. Kdor se asekurira, mora z miraj plačevati, a ne samo tisto leto, kadar pogori!

Vred.

upamo mnogo duhovščini — ona nam ne skriva našega blagra in sreče. Varujmo domači denar, tuji, vidimo, nam ne koristi. Anton Padar, srenjski odbornik.

Iz Kranja na binkoštni pondeljek. — Danes se pri nas vsacemu očividno kaže, da je slovenski tabor na Vižmarjih. O družih praznikih se vse sèm ter tje giblje; danes popoldne je pa vse nekako tiho, kakor da bi večina prebivalcev bila pomrla. Kamor koli namreč pogledaš, vse ulice so prazne, kajti kdor koli je le mogel, podal se je na Vižmarje v tabor. Videli smo pa tudi mnogo ljudstva iz viših krajev Gorenškega, nekatere celó iz Kranjske gore, ki imajo čez deset milj hodá, tje hiteti. Pa zakaj ne bi šlo ljudstvo tje? Saj gré za njihovo korist in blagor. To pa tudi očitno spričuje, da je naše ljudstvo politično zrelo, da se zaveda, da mu je mar za svobodo, za napredek in omiko, da občuti jarm, ki ga tlači, kterega se v prihodnje otresti želi. Ti pa, ki smo morali iz raznih razlogov domá ostati in se nismo mógli tabora vdeležiti, navdušeno smo klicali: Živi Vižmarski tabor, živili taboriti, živila Slovenija!

Iz Ljubljane. (Tabor na Vižmarjih.) Dokler Ljubljana stoji, ni doživela še toliko živahnega gibanja, kakor binkoštni pondeljek dopoldne in popoldne, ko je iz vseh cest, ki peljejo iz dežele v Ljubljano, in iz Ljubljane same, vrelo ljudstvo na Vižmarje. Na desni in levi strani po dunajski cesti vèn proti Šiški so v dolgih vrstah stali gledalci in gledali vozove (kočije in lojternice z dvema in štirimi konji, ovenčane z vejami in z narodnimi zastavami in zastavicami), ki so voz za voz počasi (hitro voziti ni bilo mogoče zavoljo sile vozov) pomikali se iz Ljubljane do Št. Vida; poleg voz pa je na tisoče ljudi romalo péš na taborišče, in vmes videli smo tudi kmečke korenjake jezdit na konjih. Kakor je skozi Ljubljano iz okolice njene in iz dolenske in notranjske strani in pa iz Ljubljane same vrelo ljudstvo na Vižmarje, tako je vrelo od gorenške strani na vozovih in péš na tisoče na taborišče. Nekdo je skrbel za to, da so se šteli vozovi, ki so iz vseh strani takraj in unkraj Save vozili ljudi skupaj, in našteji so vozov sèm ter tje okoli 1500. Naroda mnogovrstnih stanov, možkega in ženskega spola, štelo se je prav z dobro vestjo čez 30.000 na taborišču in bližnji okolici njegovi, ki so vedrili pod streho. Vreme, ki je ponoči in zjutraj dohodnikom iz dežele sila neugodno bilo (kajti deževalo je proti jutru kakor da bi s škafa lilo), zvedrilo se je vendar okoli ene do treh tako, da je solnce popotnikom na tabor prijazno sijalo. Lepo je bilo videti slavoloke v več vaséh, kterim glavár je bil krasni slavolok v Vižmarjih z napisom: „Vižmarci z veseljem pozdravljajo taborite“. A tudi posamne kmečke hiše in hišice so z zelenimi vejami in trakovi narodnimi prijazno pozdravljale memogredoče. Al ne samo kranjska dežela je poslala naroda svojega na tabor ogromno veliko, tudi bratov naših iz vseh slovenskih dežel in tudi iz hrvaške zemlje prišlo je, ne po 5 ali 10, nego prišlo jih je na srčno veselje naše na stotine in največ iz Štajarskega in Primorskega. Kraj, kjer je bilo taborišče, nam je Janez Sever iz Vižmar dal tak, da si lepšega nismo mógli želeti: velik travnik, obdan od dreves krog in krog, na desni od odra Šmarna gora, pred njim pa velikani naši gorenški. — Predno se je imelo taborovanje začeti, vlila se je zopet ploha — ali pa mislite, da je to begalo narod naš? ali mislite, da je bežal s taborišča? Ne, ne, stalo je vse, mož pri možu, kakor s žebljem pribito; saj niso prišli, da bi pri godcih plesali, ampak prišli so kakor v procesijah poslušat besede svetih naših pravic! In če tudi je dež močil obleko in so stali v luži, dobro so jim déle resnice, ki so jih slišali iz visoke prižnice, zraven pa so si mislili,

kakor nam je nek star kmečk mož rekel: „sam Bog nam je poslal že davno potrebni dež, da nam žegna polje naše, in morebiti smo si ga ravno s taborom sprosil; naj bomo le mokri do kože. Res! veselja je igralo rodoljubu srce, videti ljudstvo, ki je dobri dve uri verno poslušalo govornike in vmes izreklo tako tehtne besede politične zrelosti: „to hočemo, to terjamo, to je naše“, da bi bili želeli nasprotnike narodovih pravic v pričo, da bi bili videli in slišali na svoja ušesa, da voditelji naroda ne stojé samci, ampak da imajo res narod za seboj. In za preskus družega naj nasprotniki skličejo tabor, da bomo šteli njihove glasove! In tako lepo mirno, kako v najlepšem redu samo po sebi se je motalo vse od konca do kraja — ne enega policaja, ne enega žandarja ni bilo treba, če tudi se je sukalo na 30.000 ljudi in na stotine vozov na enem prostoru! Odbor „Slovenije“ je vodil sam vse in vsak izmed teh 30.000 ljudi, če tudi so bili veseli, bil je skrbnik za mir in red. Tisti strah, ki smo ga čuli: „wir stehen an einem Vulkan“, skazal se je kot jalova pošast, in videlo se je danes preočitno, zakaj se je pripetila ona žalostna dogodka na Ježici. — Vse taborovanje od konca do kraja, noter do tega, ko so rodoljubne Slovenke ovenčale zastave, popišemo drugo pot; danes omenimo le še to, da, razen pričujočih v Vižmarjih, obhajalo je v duhu ta dan z nami brezštevno Slovencev in južnih in severnih bratov Slovanov, kajti došlo je na tabor deputacij, dopisov 9, telegramov 16, na čelu njim srčni pozdrav Palackega in Rieger-a iz Prage.

In tako za danes sklenemo v naglici spisano sporočilo o Vižmarskem taboru, o katerem bode po svetu veliko govorice in ktereга tudi Dunaj ne bode prezrl. Vižmarska zemlja pa je na letošnji binkoštni pondeljek postala zgodovinska zemlja.

— Ravnokar nam je došel „Tagblattov“ popis tabora. Skor vsaka beseda je laž; vidi se, da je nesramnega pisarja prav božjast lomila, ko je videl slavni dan naroda slovenskega. Kaj tacega škilave oči niso še nikoli videle in dolge ušesa njegove še nikoli čula!

— (K volitvi deželnega poslanca v Trebnem 24. dne t. m.) je „Laib. Ztg.“ prinesla naznanilo c. k. deželnega predsednika gospoda Konrada pl. Eybesfeldskega, ki se tako glasi: „Izvedel sem, da pri volitvi v Trebnem mnogoteri gospodje volilci hočejo za me glasovati. To zaupanje mi je ravno tako veselo kakor častno; vendar se odpovedujem njihovi blagovoljnosti s prisrčno zahvalo, ter jih prosim, naj brez ozira name soglasno volijo moža, ktereга za najbolj poštenega, skušenega in najboljšega prijatelja in zastopnika svojega okraja priznavajo“. — Ker se je gospod deželni predsednik odpovedal volitvi, „konšt. društvo“ si spet ni upalo nobenega svojega kandidata priporočati, se nadjamo, da po priporočilu „Slovenije“ bode gosp. dr. Zarnik, častni srenjčan v Begnjah, zelo soglasno voljen.

— (Poberki iz časnikov.) „Tagblatt“, kteremu skor nič prav ni, kar je domače, se je spravil unidan celo na naše kuharice. „Triglav“ je predrznega rogovileža izvrstno dobro dal na rešeto tako-le:

„Mislili smo, da je „Tagblatt“ na dan izvlekel že vse blato iz slovenskih luž; toda motili smo se; kajti še ga je našel in menda mnogo, ker je začel na svetlo dajati „stanovske pridige“. Prva je namenjena našim kuharicam in sploh kranjskim poslom.

V resnici se nam smilijo Tagblatt-ovi očetje, kumi in vsi, ki so v zvezi z njim, če pomislimo, da so

prisiljeni živeti v deželi in v mestu, kjer je vse sto- in stokrat slabejše, kakor drugod! Smili se nam na pr. isti zdravnik, ki je v nekem laškem mestu do pleše svojo umetnost ponujal bolnikom, kteri pa niso marali za-njo; smilijo se nam mladi pravdoznanski doktorji, da morajo prav v Ljubljani čakati advokacije; smilijo se nam finančni uradniki, ki so le v Ljubljani tako srečni, da imajo prizanašljive predstojnike, kteri jim pripuščajo zraven uradnih opravil vredovati časnik; smili se nam uradnik, ki ga dunajska banka sili prav v Ljubljani bivati, uradnik, ki mora s svojo mastno službo biti navezan na Ljubljano, da-si tudi ga drugam vabijo mikalne ponudbe. Vrh teh se nam smilijo še drugi, kajti vsi so res pravi mučenci, pa tudi mučenke so med njimi, kajti prav teh gospodov gospé najbolj zadeva nesreča, da, o joj! ima Ljubljana tako spridene posle! Čudno, prav čudno je pa pri teh okoliščinah vendar-le, da si te „žlahtne“ gospé ne vedó pomagati s tem, da bi si iz Gradca, Celovca, Dunaja in od drugod poklicale poslov, kakor jih štajarske in koroške gospodinje jemljó iz Kranjskega, kjer se ta nesreča nahaja le — v grdivnih časnikih. Ta stvar bi imela še drugo korist, namreč to, da ne bi vsak dan imeli prilike, mladiče pravih nemškutarjev slišati slovenski govoriti, mladiče, ki se čez 7 ali 8 let prelivijo v nemškutarčke ali nemškutarice. Nemška inteligencija in kultura bi bila na gotovem dobičku, ako namesto „neumnih slovenskih poslov“, ki se duhovščini dajo voditi, dobimo srborite Korošice ali druge poskočne Nemke. Morda bi se te dale tudi voliti za predstojnice in profesorice v „poslovskih društvih“. Njihovi poduki, vzeti iz lastne skušnje in raznih barv, bili bi mikavni in gotovo brez vsega duhovskega strupa.

Jako ginljivo bi bilo gledati, v kakov red bi dolžnosti svesti posli, izrejeni po načelih „Tagblatt-ovih“, spravili mršavo gospodinjstvo marsiktere gospé nove šege, kteri je naloga, zanemarjati gospodinjstvo.

Konec teh besedi še kratko, a resnično prigodbo. Nepozabljivi nadvojvoda Joan je bil precej visoko nagrađo razpisal najboljšemu odgovoru na vprašanje: „kako bi se dali izrediti boljši posli?“ Nagrada (premija) je bila prisojena spisu, v kterem so stale samo te-le besede: „Gospodarji, gospodinje, poboljšajte se sami!“

Nagrada je bila tedaj razpisana na Štajarskem. Mi smo tega prepričanja, da tega ni bilo treba na Kranjskem. Kranjski pôsli so dobri; dokaz temu je pač to, da se z zdatnimi stroški kličejo v sosednje dežele. Vendar mnogim gospodarjem in gospodinjam zlasti „Tagblattovske“ baže ne bi bil od več opomin: „Ne pačite in ne pridite sami naših poslov; ne dajajte jim izgleda, kako se dajo zanemarjati dolžnosti; ovirajte razuzdane navade, ki jih večidel sami donášate iz tujih dežel“. Ako ima gospodar in gospodinja voliti med uro, ki jo pôsel prebije v cerkvi, in med popoldnem, ki jo posel v krčmi pri vincu prepleše, morala bi pač po „Tagblatt-ovo“ biti zagrizena, da bi le za trenutek omahovala pri tej volitvi“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Po dveletnem zborovanji je državni zbor dunajski bil v soboto sklenjen. Predzadnji dan še le je poljskim poslancem povedal, da ne reši zahtev njihovega deželnega zbora; za spravo s Čehi in Moravani se še zmenil ni, in s slovenskimi in tirolskimi poslanci je tako ravnal, da so že enkrat zapustili zbornico. Tako stojimo zdaj v „novi“ Avstriji!